

grmičevje. Tako grmovje pa ni le ugodno za ptiče, temveč je tudi ugodno za lovce.

Ptiči tudi gnezdijo v gozdih v skladovnicah napravljenih drv v kupih hoste. Kjer razmere dopuščajo, naj se drva ne odpravljajo iz gozdov, koder gnezdijo ptiči in s tem se tudi mnogo gnezd ohrani.

Ravno tako kakor gozdar, pa tudi poljedelec in vrtnar lahko mnogo storita za varstvo ptičev. Marsikako staro drevo na vrtu in polju, marsikako drevje, marsikak grm lahko brez škode ostane.

Skušnja uči, da ptiči posebno radi gnezdijo v gozdih, v katerih leži staro listje. Menda ptiči dajo prednost takim krajem zaradi tega, ker se poprej čuje v listju, ako se bliža kaka nevarnost.

Na mesto žičnih plotov naj se napravijo živi plativi, da v njih gnezdijo ptiči. Taki plotovi naj se obrezujejo jeseni in v zgodnji pomladi, nikakor ne po letu, da se ptiči pri valjenju ne vznemirujejo.

Dobro je pa tudi, če se na primernih krajih zasaadi nalašč grmičevje v varstvo ptičev. Za tako grmičevje so najboljši beli trn, česnimovje, gaber, bezeg, brinje, divje rože, mej katere se zasaadi kot jesen in hrast. Grmičevje postane jako gosto in gnezda so v takem trnju zlasti varna pred hudobnimi ljudmi. To grmovlje se čez nekaj let poseka pa ne prav pri tleh; posamični grmi se pa kar puste. Potem namreč se gostejše israste.

(Konec sledi.)

Kmetijske raznoterosti.

Gnojenje vrtov. Vrt potrebuje še več gnoja, nego polje, ker večkrat vzamemo z njega pridelke. Za zelenjadne vrte je posebno dober že malo strohel goveji gnoj, katerega ni zlepa dosti. Skušnje pa vendar kažejo, da se rast še posebno pospeši, ako se pridene še nekaj umetnega gnoja, posebno superfosfata. Tudi straniščni gnoj je dober za vrte, a se vendar sam rabiti ne sme. Tak gnoj naj se pomeša z lesnim pepelom. Če se gnoj jeseni vozi na vrt, naj se ne pusti na kupih, temveč naj se razstrosi. Na ta način dosežemo, da deževnica in snežnica raztopljuje dele gnoja odneseta v zemljo, kar je posebno dobro. Gnojnica je dobra za take rastline, ki zahtevajo sveži gnoj in hitro rasto, kakor salata. Z gnojnico naj se po vrtilih poliva le ob deževnem ali hladnem vremenu, kajti drugače se požgo korenine. Dober vrtni gnoj so saje posebno za apneno in kremenčevo zemljo. Tudi se lahko pomešajo z apnom in prstjo.

Ptice pevke v Afriki. Te dni so iz Londona odpeljali 120 tisoč ptic pevk v kapsko kolonijo v južno Afriko. Ondi jih bodo spustili, da bodo preganjale škodljive mrčese.

Dveh kokošij ne pusti valiti druga blizu druge. Večkrat zamenjata gnezdi. Na enem gnezdju sta obe, na drugem pa nobena. Ravstate se mej seboj tudi za jed. Večkrat raztrgata gnezdi in pobijeta jajca.

Kakšen med naj se spravi. Če se mora med dolgo spraviti, morda dalje kakor jedno leto, se vzame med iz satovja, ki je bilo popolnoma pokrito. Med iz nepopolnoma zakritega satovja se tako dolgo ne drži.

Pav je dober vremenski prerok. Kadar skače po drevesnih vrhovih in po vrtnem zidu, bode dež, kadar se pa skriva mej vejami dreves, bode pa lepo vreme.

Poučni in zabavni del.

Knjige „Slovenske Maticе“.

(Dalje.)

Profesor Glaser letos nadaljuje zgodovino slovenskega slovstva in sicer letošnji zvezek opisuje slovstveno zgodovino od začetka velikega francoskega punta do leta 1848. Pisatelj je knjigo razdelil v dva oddelka. Prvi obsega slovstveno zgodovino od 1790. do 1815. in drugi pa od 1815. do 1848. leta. Razdelitev se torej opira na običajno zgodovinsko razdelitev. Če je opravičeno tudi slovstveno zgodovino tako deliti, ne bomo preiskovali. Vsaj še nekateri učeni možje nekako dvomijo, da bi bila sedaj običajna razdelitev zgodovine znanstveno utemeljena. Omenimo naj samo Rusa Danilevskega.

Pisatelj nam v vsakem delu podaje celotno sliko slovstvenega delovanja dotične dobe in ob kratkem življenje dotičnih pisateljev. Reči moramo, da je knjiga jako natančna. Pisatelj navaja najraznovrstnejše podrobnosti. Vidi se, da je pisatelj jako skrbno zbiral gradivo.

Ta doba slovenskega slovstva ni posebno zanimiva, zato je knjiga bolj pusta. Pisana pa tudi ni posebno zanimivo. Pozna se, da jo je pisal učen jezikoslovec.

Zgodovino literature in znanosti pisatelji običajno obravnavajo na dva načina. Nekateri pokladajo glavno važnost na življenje pisateljev in učenjakov. Popisujejo vsako podrobnost iz njih življenja, vmes upleto v večkrat kako mično zgodovinski ne baš utrjeno zanimivo dogodbico. Ta način se ne more strogo znanstven imenovati, a ima to prednost, da je opis živahen, da ga čitatelj z veseljem čita, če tudi ni poseben prijatelj dotične stroke. S tem se vzbuja v širših krogih veselje do slovstva in znanosti. Drugi se pa zopet drže le bolj stvari same in so jim pisatelji nekako bolj postranska stvar. Ta način je bolj znanstven, in iz njega bolje spoznamo napredek slovstva ali znanstva, ideje, ki so je vodile. Tako opisovanje navadno bolj suhoparno postane, posebno če pisatelj ni izredno spreten v zanimivem popisovanju. Gsp. Glaser je hodil nekako bolj sredno pot, a reči moramo, da se je bolj držal poslednjega načina popisovanja. Semtertja je knjiga vsled tega bolj podobna bibliografiji.

Sicer je pisatelj bil jako objektiven, kar je posebno potrebno pri nas, ko se vsaka beseda rada zaobrača in porablja za kake napade. Vsled tega pa knjiga malo bolj dolgočasna postaja. Nekaj subjektivnosti, lastne sodbe, tako knjigo naredi zanimivo. Vsa pisateljeva sodba se omejuje najbolj na jezikoslovje. Posebno je obdelan Prešeren bolj po šolski. Pisatelj navaja le vsebino pesmij njegovih in govori o njih obliki. Nikakor pa ni pojasnil vpliva tujih pesnikov zlasti Petrarke in Byrona na Prešerna. Premalo se tudi omenja Prešernova kulturna važnost za slovenstvo, ideje, ki so ga vodile. Dozdeva se nam, da se je pisatelj nekako nalašč vsem izogibal, da ni dal povoda za napade od te ali one strani. Vsaj je